

SOLFEGGIO

SPLOŠNA DOLOČILA

- 1. Tekmovanje bo potekalo na dveh nivojih. Prvi nivo bo obsegal pisni del tekmovanja, ki bo v vsaki kategoriji hkrati. Obsegal bo slušno zaznavanje glasbenih elementov s področja ritmičnih, melodičnih in harmonskih gibanj. Ocenjena bo teoretična podkovanost tekmovalcev. Naloge bodo točkovane in za uvrstitev v drugo etapo, ki bo obsegala ustni del tekmovanja, bo potrebno pravilno rešiti najmanj 90 % (III. kategorija 70 %) pisne naloge. Na ustnem delu se bodo tekmovalci predstavili z (javnim) nastopom in pokazali svoje glasbene sposobnosti pri petju vaj a-vista, kot je to podrobno definirano v nadaljnjem besedilu. Število taktov pri različnih oblikah nareka je določeno okvirno.*
- 2. Pisni del tekmovanja: v testu bodo glasbeni elementi posredovani živo ali kot zvočni zapis, tekmovalci bodo upoštevali navodila pri vsaki nalogi ter zapisovali zahtevane rešitve na točno določena mesta v posameznih nalogah. Ker tekmovanje namenjamo nadarjenim tekmovalcem, bodo naloge zahtevale precej spretnosti še zlasti v prvem delu, ker bo posredovanje posameznih glasbenih elementov časovno omejeno in jih bo mogoče v I. kategoriji slišati dvakrat (narek lestvice), trikrat (intervali, akordi, ritmični narek) oz. štirikrat (ritmično-melodični narek) ter v II. kategoriji le dvakrat (ritmični narek, intervali, akordi) oziroma trikrat (vse druge oblike nareka). V III. kategoriji bodo slušni primeri ponovljeni trikrat. Pisni del tekmovanja bo trajal 60 minut. Nareki se pišejo v tišini (glasno ponavljanje ni dovoljeno). Tekmovalci pisne odgovore prevlečejo s kemičnim svinčnikom.*
- 3. Ustni del tekmovanja bo zajemal a-vista petje melodično-ritmičnih vaj ter izvajanje ritmičnih in parlato vaj. Intoniranje bo dovoljeno na točno določenih mestih. Za intonacijo bo vsak tekmovalec skrbel sam s pomočjo klavirja ali glasbenih vilic (te bodo obvezne od vključno kategorije II. b dalje), vmesno popraviljanje intonacije se bo štelo v minus. V III. kategoriji je (razen pri vajah, ki zahtevajo uporabo klavirja) dovoljena le še uporaba glasbenih vilic. Pri izvajanju vaj bo tekmovalec upošteval predpisane oznake, tempo, dinamične in agogične spremembe.
V I. kategoriji bo imel tekmovalec 10 minut časa za pripravo na nastop. Po izbiranju lista z vprašanji in žrebanju dveh vprašanj o kandidatovi splošni glasbeni razgledanosti bo imel tekmovalec 10 minut časa v II. kategoriji in 15 minut časa v III. kategoriji za pripravo na nastop. Nastop časovno ne bo omejen, vendar naj bi tekel brez prekinitev. Tekmovalec lahko vrstni red izvajanih vaj ustnega dela tekmovanja izbere sam, a mora pred izvajanjem komisijo na to opozoriti.*
- 4. Pri starosti velja koledarsko leto.*

I. a

starost: do 11 let   **rojeni leta** 2013 in mlajši

1. ETAPA

1. Glasbeno teoretična znanja

v skladu z učnim načrtom za 4. razred nauka o glasbi:

- vse durove lestvice z višaji in nižaji,
- molove lestvice v vseh treh oblikah do dveh predznakov,
- intervali do vključno kvinte na vseh tonih navzgor in navzdol,
- durovi, molovi, zmanjšani in zvečani kvintakordi na vseh tonih v smeri navzgor,
- oznake za tempo in dinamiko v skladu z učnim načrtom.

2. Pisni del tekmovanja:

- prepoznavanje zaigrane durove lestvice (dopis ustreznih predznakov in imena lestvice, ki bo zaigrana navzgor in navzdol dvakrat),
- zapis slišanih intervalov in kvintakordov (zaigrani bodo trikrat: sozvočno, razloženo, sozvočno),
- ritmično-melodični narek (obsega 8 taktov):
- melodična gibanja v okviru diatonike v durovih lestvicah do dveh predznakov,
- največja intervalna razdalja č5,
- osnovna taktovska načina: $\frac{2}{4}$ ali $\frac{3}{4}$,
- ritmična gibanja do vključno prve delitve dobe,
- tonaliteta in taktovski način bosta razvidna iz zapisa,
- vsaka dva takta bo napisan začetni ton,

Posredovanje nareka: na začetku in na koncu bo narek zaigran v celoti, sicer bo dvotaktje zaigrano dvakrat zapored, tretjič po presledku, četrtič pa bosta takta zaigrana z novima dvema taktoma. Narek bo posredovan ob taktiranju (en takt uvoda s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba tudi slišana).

- ritmični narek (obsega 8 taktov):
  - taktovski načini: $\frac{3}{4}$ ali $\frac{4}{4}$,
  - ritmične vsebine v skladu z učnim načrtom 4. razreda nauka o glasbi,

Posredovanje nareka: vsaka dva takta bosta izvedena trikrat (dvakrat zapored, po presledku še tretjič), na koncu bo narek izveden v celoti. Narek bo posredovan ob taktiranju (uvodni takt s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba slišana).

- zapis durove in molove lestvice v violinskem ključu,
- zapis intervalov in kvintakordov na danih tonih (v violinskem ključu),
- dve vprašanji iz oznak za tempo in dinamiko.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje 8-taktne ritmično-melodične vaje v osnovnem taktovskem načinu ($\frac{2}{4}$, $\frac{3}{4}$) v durovi lestvici do dveh predznakov s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini,
- izvajanje 8-taktne ritmične vaje v $\frac{4}{4}$ taktovskem načinu na nevtralni zlog,
- izvajanje 8-taktne parlato vaje v violinskem ključu s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v $\frac{3}{4}$ taktovskem načinu.

V kolikor vaje vsebujejo oznake za tempo in dinamiko, jih je potrebno upoštevati.

Zaradi objektivnih razlogov se lahko propozicije dopolnijo oz. spremenijo do 30. 9. 2023.

I. b

starost: 12 in 13 let rojeni leta 2012 in 2011

1. ETAPA

1. Glasbeno teoretična znanja

v skladu z učnim načrtom za 6. razred nauka o glasbi:

- vse durove in molove lestvice,
- intervali do oktave na vseh tonih navzgor in navzdol,
- durovi, molovi, zmanjšani in zvečani kvintakordi na vseh tonih v obe smeri,
- obrnitve durovega in molovega kvintakorda na osnovnih tonih v smeri navzgor,
- D7 z obrnitvami na osnovnih tonih v smeri navzgor,
- oznake za tempo, dinamiko, agogiko in artikulacijo v skladu z učnim načrtom.

2. Pisni del tekmovanja:

- prepoznavanje zaigrane durove ali molove lestvice (dopis ustreznih predznakov in imena lestvice, ki bo zaigrana navzgor in navzdol dvakrat),
- zapis slišanih intervalov in akordov (zaigrani bodo trikrat: sozvočno, razloženo, sozvočno)
- ritmično-melodični narek (obsega 8 taktov):
  - melodična gibanja v okviru diatonike v durovih lestvicah do treh predznakov in molovih lestvicah do enega predznaka,
  - največja intervalna razdalja v6, vključeni tudi akordični melodični postopi,
  - osnovna taktovska načina: $\frac{2}{4}$ ali $\frac{3}{4}$,
  - tonaliteta in taktovski način bosta razvidna iz zapisa,
  - vsaka dva takta bo napisan začetni ton,

Posredovanje nareka: na začetku in na koncu bo narek zaigran v celoti, sicer bo dvotaktje zaigrano dvakrat zapored, tretjič po presledku, četrtič pa bosta takta zaigrana z novima dvema taktoma. Narek bo posredovan ob taktiranju (en takt uvoda s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba tudi slišana).

- ritmični narek (obsega 8 taktov):
  - taktovski načini: $\frac{3}{4}$ ali $\frac{4}{4}$,
  - ritmične vsebine v skladu z učnim načrtom 6. razreda nauka o glasbi,

Posredovanje nareka: vsaka dva takta bosta izvedena trikrat (dvakrat zapored, po presledku še tretjič), na koncu bo narek izveden v celoti. Narek bo posredovan ob taktiranju (uvodni takt s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba slišana).

- zapis durove in molove lestvice v violinskem in basovskem ključu,
- zapis intervalov in akordov na danih tonih (v violinskem ključu),
- dve vprašanji iz oznak za tempo, dinamiko, agogiko ali artikulacijo.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje 8-taktne ritmično-melodične vaje v osnovnem taktovskem načinu ($\frac{2}{4}$ ali $\frac{3}{4}$) in v durovi lestvici do treh predznakov ali molovi lestvici do enega predznaka s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini,
- izvajanje 8-taktne ritmične vaje na nevtralni zlog v $\frac{6}{8}$ taktovskem načinu,
- izvajanje 8-taktne parlato vaje v violinskem ključu s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in $\frac{4}{4}$ taktovskem načinu,

Zaradi objektivnih razlogov se lahko propozicije dopolnijo oz. spremenijo do 30. 9. 2023.

- izvajanje 16-taktne ritmično-melodične etude s klavirsko spremljavo v violinskem ključu v B-duru s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v $2/4$ taktovskem načinu.

V kolikor vaje in etuda vsebujejo oznake za tempo, dinamiko, agogiko ter artikulacijo, jih je potrebno upoštevati.

I.c

starost: 14 in 15 let   rojeni leta 2010 in 2009

1. ETAPA

1. Glasbeno teoretična znanja

v skladu z učnim načrtom za solfeggio I in II:

- vse durove in molove lestvice,
- intervali do oktave na vseh tonih navzgor in navzdol,
- durovi, molovi, zmanjšani in zvečani kvintakordi na vseh tonih v obe smeri,
- obrnitve durovega, molovega in zmanjšanega kvintakorda na vseh tonih v smeri navzgor,
- D7 z obrnitvami na vseh tonih v smeri navzgor,
- ostali četverozvoki na osnovnih tonih v smeri navzgor,
- oznake za tempo, dinamiko, agogiko in artikulacijo v skladu z učnim načrtom.

2. Pisni del tekmovanja:

- prepoznavanje zaigrane durove ali molove lestvice (dopis ustreznih predznakov in imena lestvice, ki bo zaigrana navzgor in navzdol dvakrat),
- zapis slišanih intervalov in akordov (zaigrani bodo trikrat: sozvočno, razloženo, sozvočno)
- ritmično-melodični narek (obsega 8 taktov):
  - melodična gibanja v okviru diatonike z uporabo alteriranih tonov, v durovih lestvicah do treh predznakov in molovih do dveh predznakov,
  - največja intervalna razdalja č8, vključeni tudi akordični melodični postopi,
  - taktovski načini: $2/4$ ali $3/4$,
  - tonaliteta in taktovski način bosta razvidna iz zapisa,
  - vsaka dva takta bo napisan začetni ton,

Posredovanje nareka: na začetku in na koncu bo narek zaigran v celoti, sicer bo dvotaktje zaigrano dvakrat zapored, tretjič po presledku, četrtrič pa bosta takta zaigrana z novima dvema taktoma. Narek bo posredovan ob taktiranju (en takt uvoda s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba tudi slišana).

- ritmični narek (obsega 8 taktov):
  - taktovski način: $4/4$,
  - ritmične vsebine v skladu z učnim načrtom za solfeggio I in II,

Posredovanje nareka: vsaka dva takta bosta izvedena trikrat (dvakrat zapored, po presledku še tretjič), na koncu bo narek izveden v celoti. Narek bo posredovan ob taktiranju (uvodni takt s štetjem, v nadaljevanju bo vsaka prva doba slišana).

- zapis durove in molove lestvice v violinskem in basovskem ključu,
- zapis intervalov (v basovskem ključu) in akordov (v violinskem ključu) na danih tonih,
- dve vprašanji iz oznak za tempo, dinamiko, agogiko ali artikulacijo.

Zaradi objektivnih razlogov se lahko propozicije dopolnijo oz. spremenijo do 30. 9. 2023.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje 8-taktne ritmično-melodične vaje v $3/4$ ali $4/4$ taktovskem načinu in v durovi lestvici do treh predznakov ali molovi lestvici do dveh predznakov s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini,
- izvajanje 8-taktne ritmične vaje na nevtralni zlog v $6/8$ taktovskem načinu,
- izvajanje 8-taktne parlato vaje v violinskem ključu s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v $4/4$ taktovskem načinu,
- izvajanje 16-taktne ritmično-melodične etude s klavirsko spremljavo v violinskem ključu v A-duru s tonsko abecedo ali solmizacijskimi zlogi v absolutni višini in v $3/4$ taktovskem načinu.

V kolikor vaje in etuda vsebujejo oznake za tempo, dinamiko, agogiko ter artikulacijo, jih je potrebno upoštevati.

Tekmovalni program sta sestavili Andreja Pak in Nina Lorber.

II. a

starost: 16 in 17 let   **rojeni leta** 2008 in 2007

1. ETAPA

1. Glasbena teorija:

Teoretična vprašanja se nanašajo na snov do vključno drugega letnika solfeggia po učnem načrtu umetniške gimnazije.

Pisni in ustni del zajemata:

- melodična gibanja v okviru diatonike v duru ter vseh oblikah mola, z mutacijo, harmoničnim durom, prehajalno in menjalno kromatiko ter alterirano četrto stopnjo vključujoč poznavanje vseh intervalov,
- ritmična gibanja ustrezne težavnostne stopnje (do druge poddelitve dobe, z ritmičnimi posebnostmi)
- vse vrste trozvokov z obrati ter dominantni četvero-zvok, molov četvero-zvok z malo septimo in durov četvero-zvok z veliko septimo z obrati v ozki in široki legi, preostalih šest diatoničnih septakordov v ozki septimni legi: zvv7, dv7, mv7, mm7, zmm7 in zmzm7.

2. Pisni del:

- zapis zaigranih lestvic,
- ritmični narek (zaokrožena glasbena misel v obsegu od šestih do desetih taktov),
- melodično-ritmični narek (zaokrožena glasbena misel oblikovana v malo periodo, ki je lahko razširjena),
- zapis sklenjene intervalne vrste do čiste oktave (osem tonov brez ritmične komponente),
- zapis basove linije, generalbasnih in funkcijjskih oznak razširjene kadence sestavljene iz osem do dvanajst akordov. Izvaja se štiriglasje v ozki legi v duru ali harmoničnem molu z

Zaradi objektivnih razlogov se lahko propozicije dopolnijo oz. spremenijo do 30. 9. 2023.

uporabo trozvokov glavnih in stranskih stopenj z obrati ter dominantnega četverozvoka z obrati. Vsako polovico se izvaja po trikrat, nato dvakrat v celoti,

- zapis ločeno izvajanih diatoničnih četverozvokov v ozki legi,
- zapis lestvic, intervalov in akordov teoretično.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje tonalne melodično–ritmične vaje z upoštevanjem oznak za tempo, artikulacijo in agogiko,
- izvajanje intervalne vaje,
- izvajanje ritmične vaje,
- izvajanje parlato vaje z menjavo ključa (violinski in basovski ključ),
- petje ritmično–melodične etude s klavirsko spremljavo,
- dve vprašanji, ki zadevata kandidatovo splošno glasbeno razgledanost (kandidat izžreba vprašanji)

II. b

starost: 18 in 19 let   **rojeni leta** 2006 in 2005

1. ETAPA

1. Glasbena teorija:

Teoretična vprašanja se nanašajo na snov do vključno četrtega letnika solfeggia po učnem načrtu umetniške gimnazije.

Pisni in ustni del zajemata:

- melodična gibanja v okviru diatonike z uporabo stabilnih in labilnih alteracij (vse tonalitete), vključno z eliptičnim gibanjem, vključujoč poznavanje vseh intervalov,
- ritmična gibanja ustrezne težavnostne stopnje (s prvo, drugo in tretjo poddelitvijo dobe, z vsemi vrstami izjemnih delitev dobe, z vsemi ritmičnimi posebnostmi z menjavami med enostavnimi, sestavljenimi in mešanimi taktovskimi načini.
- vse vrste trozvokov in četverozvokov z obrati v ozki in široki legi, dominantni nonakord z veliko in malo nono.

2. Pisni del:

- zapis zaigranih lestvic,
- ritmični narek (zaokrožena glasbena misel v obsegu od šestih do desetih taktov, odvisno od taktovskega načina),
- dvoglasni (en glas v violinskem in drugi v basovskem ključu) melodično-ritmični narek (zaokrožena glasbena misel oblikovana v malo periodo, ki je lahko razširjena), z uporabo stabilnih alteracij, izmikov in kromatične modulacije z notnimi vrednostmi do druge poddelitve,
- zapis sklenjene intervalne vrste do velike decime (osem tonov brez ritmične komponente)
- zapis basove linije, generalbasnih in funckijskih oznak kromatične modulacije z uporabo labilnih in stabilnih alteracij sestavljene iz osem do dvanajst akordov. Izvaja se štiriglasje

Zaradi objektivnih razlogov se lahko propozicije dopolnijo oz. spremenijo do 30. 9. 2023.

v ozki legi v duru ali harmoničnem molu z uporabo četverozvokov vseh stopenj ter alteriranih akordov diatoničnega in kromatičnega tipa. Vsako polovico se izvaja po trikrat, nato dvakrat v celoti.

- zapis ločeno izvajanih diatoničnih četverozvokov z obrati v ozki legi,
- zapis modusov, intervalov in akordov teoretično.

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje tonalne melodično–ritmične vaje z upoštevanjem oznak za tempo, artikulacijo in agogiko,
- izvajanje intervalne vaje,
- izvajanje ritmične vaje,
- izvajanje parlato vaje z menjavo ključa (violinski, basovski, altovski in tenorski ključ),
- petje ritmično–melodične etude s klavirsko spremljavo,
- dve vprašanji, ki zadevata kandidatovo splošno glasbeno razgledanost (kandidat izžreba vprašanji)

Tekmovalni program je sestavil Peter Novak Smolič.

III.

starost: 20 do 23 let   **rojeni leta** 2004, 2003 in 2002, 2001

1. ETAPA

1. Glasbena teorija:

Teoretična vprašanja se nanašajo na snov do vključno tretjega letnika Akademije za glasbo po učnem načrtu.

Pisni in ustni del zajemata:

- tonalna melodična gibanja v okviru diatonike z uporabo stabilnih in labilnih alteracij (vse tonalitete), vključno z eliptičnim gibanjem in vsemi modulativnimi elementi,
- melodična (intervalna) gibanja v okviru kompozicijskih tehnik 20. stoletja,
- ritmična gibanja v ustrezni težavnostni stopnji (z uporabo vseh možnih delitev dobe, z uporabo vseh ritmičnih posebnosti v okviru osnovnih, sestavljenih in mešanih taktovskih načinov),
- vse vrste trizvokov in četverozvokov z obrati v ozki in široki legi, dominantni nonakord z veliko in malo nono.

2. Pisni del:

- zapis 8-taktnega enoglasnega nareka v intervalnih gibanjih v okviru kompozicijskih tehnik 20. stoletja,
- dvoglasni modalni ali tonalni polifoni melodično–ritmični narek (odlomek, fraza iz glasbenega dela),

Zaradi objektivnih razlogov se lahko propozicije dopolnijo oz. spremenijo do 30. 9. 2023.

- 4-glasni homofoni narek (odlomek, fraza iz baročnega, klasicističnega ali romantičnega štiriglasnega dela) s harmonsko analizo,
- vnos ustreznih predznakov ali manjkajočih tonov, ki manjkajo v testu zapisanim akordom po nareku – akordi so terčne in neterčne gradnje (tudi sekundni, kvartni, klastri ipd.),
- zapis zahtevnejšega ritmičnega gibanja z uporabo prve, druge in tretje delitve dobe, z uporabo vseh ritmičnih posebnosti v okviru osnovnih, sestavljenih in mešanih taktovskih načinov (narek se izvaja po posnetku (tolkala ali klavir: pri slednjem v okviru enoglasne melodije v okviru pentatonike, lestvičnega gibanja ali preproste tonalnosti, pri čemer tekmovalec zapiše samo ritmično gibanje).

2. ETAPA

3. Ustni del:

- izvajanje 8-taktne vaje »a prima vista« s preprosto spremljavo (izvaja jo lahko član žirije) z menjavanjem ključev (violinski, basovski, altovski in tenorski),
- izvajanje 8-taktne dvoglasne tonalne vaje: petje melodično-ritmične linije ob sočasnem ploskanju podpisanega ritma,
- izvajanje dvoglasne melodično ritmične vaje v okviru kompozicijskih tehnik 20. stoletja, pri kateri tekmovalec poje vodilni glas, spremljevalnega pa izvaja na klavirju,
- izvajanje odlomka recitativa ali arije iz baročnega glasbeno-scenskega dela,
- improvizacija a cappella v osmih taktih na dano dvotaktno temo; v prvih štirih taktih mora nastopiti modulacija, v naslednjih štirih taktih pa utrditev nove tonalitete, pri čemer se mora v vsakem od teh dveh delov pojaviti vsaj en stabilno alteriran akord (**glej primer na spletni strani ZSGŠ**).

Tekmovalni program je sestavila Urška Pompe.